

Tilskyndelser, der ikke ere rettede til bestemte Personer, men til videre Kredse, ikke have saadanne Giendommeligheder, at Reglerne om Meddelagtighed enten slet ikke eller i alt Fald kun betingelsesvis blive anvendelige. At frigjøre Spørgsmaalet om de nævnte Tilskyndelsers Strafbarhed fra Afhængighed af denne Tvivl, er Bestemmelsens Diemed, og dette Diemed er fuldt berettiget, da slige Tilskyndelser, som alt ovenfor antydet, i hvert Fald maa betragtes som selvstændige Forbrydelser mod Staten. Derved, at de rettes til ubestemte, videre Kredse, overskride de det private Livs Grændser og gribe ind i det offentlige Liv. Men sete fra dette Synspunkt fornægte de det Vilkaar for al i det offentlige Liv indgribende Virksomhed, at den maa holde sig indenfor de Grændser, som Lovens ubrødelige Autoritet kræver, og at Friheden kun kan hjemles indenfor denne Grænse. Naar Strafbarheden af de paagjældende Handlinger begrundes saaledes, er det ikke blot klart, at den bliver uafhængig af det Resultat, man efter Meddelagtighedsreglerne maatte komme til; men det bliver tillige forklarligt, at den Forskjel, som disse Regler gjøre i Henseende til Straffens Størrelse efter Paavirkningens Styrke — nemlig saaledes, at den snart rammes med samme Straf som en Gjerningsmands Forbrydelse, snart med en nedsat Straf, henholdsvis efter Straffelovens §§ 52 og 51 —, her ikke ere tagen i Betragtning. At overføre denne Forskjel, der har hjemme i et principielt forskjelligt Synspunkt, vilde kun tjene til uden Nytte at forvikle Regelen. Snarere kunde der spørges, om ikke Forslaget burde have ført Uafhængigheden af Meddelagtighedsreglerne videre, saa at Straffen blev fastsat direkte og selvstændig, — altsaa ikke, som slet er, ved Henvisning til Straffen for Anstiftelse, og uden at følge den videre Konsekvens heraf, at Straffebestemmelsen bliver forskjellig, efter som Paavirkningen har ført til, at den strafbare Handling er begaaet eller ikke. Vi kunne dog ikke tillægge denne Bemærkning nogen praktisk Betydning. En

selvstændig Straffebestemmelse maatte have en saadan Bidde, at den ved Straffudmaalingen tillod at tage det tilbørlige Hensyn til Karakteren af den strafbare Handling, hvortil der er opfordret, og til, om Paavirkningen havde haft Virkninger eller var bleven frugtesløs. Saaledes som Regelen nu er formuleret, er der altsaa ikke slet andet end, at disse naturlige og indgribende Udmaalingshensyn have faaet Udtryk i selve Straffebestemmelsen.

Det samme selvstændige Synspunkt for Strafbarheden, hvorpaa Budet i Forslagets § 1, 1ste Stykke hviler, forklarer ogsaa Regelen i Paragrafens 2det Stykke, hvorefter den, som i Tale eller Skrift, henvendt til Publikum i Almindelighed eller til Forsamlinger, fremstiller Forbrydelsers Begaaelse som fortjenstlig eller bifaldsværdig, straffes med Fængsel. At dette Forhold, ved hvilket det forudsættes, at det ikke tør antages at indeholde en egentlig Opfordring til Forbrydelse, ikke kan straffes i Henhold til Meddelagtighedsregler, er givet, naar man da ikke vil falde tilbage i det System, at straffe paa Grund af Mistanke. Men at den offentlige Ytringsfrihed ikke maa bruges paa denne Maade, der ofte virker ligesaa meget som de ligefremme Opfordringer til Ulydighed, er paa den anden Side klart. Der foreligger derfor ogsaa her en Overstridelse af de Grændser, som maa drages for Virksomheden i det offentlige Liv, hvorimod Loven bør værne. At der her ved Straffens Bestemmelse ikke kunde henvises til Meddelagtighedsreglerne, men maatte fastsættes en selvstændig Straf, følger af sig selv. Den fastsatte Straf af Fængsel, jfr. § 8, 1ste Stk., finde vi passende.

Forslagets § 2, der straffer med Fængsel eller under stærpende Omstændigheder med Forbedringshusarbejde den, som offentlig eller privat raader eller opfordrer Personer, der henhøre til Hæren eller Flaaden eller ere udstrevne til samme, til Ulydighed imod militære Foresattes Befalinger, saavel som den, der raader eller opfordrer Værneplig-